

Haderslev Katedralskoles historie: Supplerende materiale

Indhold

1567-1627: Hertugens skole	1
1627-1711: Krig, krig og atter krig	1
1711 -1750: I pietismens tegn	1
1750-1850: Mellem afgrunden og tinderne	2
1800-1850: Brauneisers tid	2
1850-1864: Fra sejr til nederlag	2
1864-1895: Insula felix	2
1895-1920: Johanneum.....	3
1920-1937: Rektor Mortensens skole	3
1937-1948: I nazismens og besættelsens skygge	4
1948-1963: Vendepunkter	4
1963-1980: 'Vor ny skole'	5
1980-2003: Pædagogiske udfordringer	6
2003-2017: Læring og globalisering	6
Kilder og litteratur	6
History of Haderslev Cathedral School	6
Geschichte der Haderslebener Domschule	6

1567-1627: Hertugens skole

- Peter Seeberg: [Johannes Sylvius Hatterslebiensis](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1947, s. 27-36)
- Helge Wiingaard: [Hertugens skole](#) (Langs Fjord og Dam, 2022, s. 41-52)
- Helge Wiingaard: [Omhu for studiets tarv](#) (Langs Fjord og Dam, 2019, s. 41-49)
- M. Favrholt: [Fra hertug Hans' latinskole i Haderslev a.d. 1583](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1958, s. 7-15)
- M. Favrholt: [Dansk sprog i Haderslev gamle latinskole](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1960, s. 3-12)
- M. Favrholt: [Hertug Hans den Ældres fundats for Haderslev Latinskole](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1961-62, s. 5-14)
- M. Favrholt: [Det hertugelige våben på Haderslev Katedralskole](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1964, s. 5-8)
- M. Favrholt: [Hertugvåbnets alder](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1967-68, s. 5-8)

1627-1711: Krig, krig og atter krig

- Helge Wiingaard: [Slaget på Tybrind Vig](#) (2023)

1711 -1750: I pietismens tegn

-

1750-1850: Mellem afgrunden og tinderne

- M. Favrholdt: [J. F. Camerer - en oplysningskribent i Haderslev](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1959, s. 12-20)

1800-1850: Brauneisers tid

- Olav Christensen: [Skolens gamle stipendier](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1941, s. 38-42)
- Erich Tauber: [Memoriæ Coldingensis](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1943, s. 57-74)
- Helge Wiingaard: [Meteoren på den slesvigske skolehimmel](#) (Langs Fjord og Dam, 2017-2018, s. 57-68)
- N.H. Jacobsen: [Haderslev Lærde Skoles Omdannelse til dansk Skole 1847-1850](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1947, s. 7-15)
- M. Favrholdt: [Schulreform zu Hadersleben](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1950, s. 23-29)
- L.S. Ravn: [Da primanerne i Haderslev Latinskole i 1850 drog sydpå](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1967-68, s. 9-12)

1850-1864: Fra sejr til nederlag

- Hans Brix: [En student fra Haderslev](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1951, s. 5-8)
- Helge Wiingaard: [En højbåren jomfru, en ædel kongebrud](#) (Langs Fjord og Dam, 2015, s. 7-16)
- Edvard Lembcke: [Erindringer af mit Liv](#)
 - Afsnit I: [Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1934](#)
 - Afsnit II: [Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1935](#)
 - Afsnit III: [Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1936](#)
 - Afsnit IV: [Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1937](#)
 - Afsnit V: [Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1938](#)
 - Afsnit VI: [Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1939](#)
 - Afsnit VII: [Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1940](#)
 - Afsnit VIII: [Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1941](#)
- Kjeld Galster: [Haderslev Lærde Skole: Tysk - dansk - tysk. Første afsnit](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1953, s. 7-24)
- Kjeld Galster: [Haderslev Lærde Skole: Tysk - dansk - tysk. Andet afsnit](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1954, s. 5-35)
- H.V. Gregersen (red.): [Johannes Fibigers bevarede Dagbogsnotater fra 1856-57](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1973-74, s. 27-44)
- Johannes Chr. Nielsen: [Vinteren 1863-64 i Haderslev](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1946, s. 7-29)
- Urmager A. J. Marcussen: [Minder fra Haderslev 1863-64](#) (v/Olav Christensen, Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1960, s. 13-40)
- Fr Gottfriedsen: [Einige persönliche Erinnerungen von zwei ehemaligen Schülern und Abiturienten des Johanneums in Haderslev](#) (Hundrede års skoleminder, Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1965-66, s. 42-47)

1864-1895: Insula felix

- Haderslev Læreres Skole i København 1864-1890:
 - Anders Diemer: [Danskeren Lembcke](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1934, s. 35-36)
 - [Haderslev Læreres Skole i Kjøbenhavn. Dens Historie](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1935, s. 48-54)
 - Rudolph Benzon: [Haderslev Læreres Skole i København fra 1864 til 1890. Minder, samlet af en gammel Skoledreng fra firserne](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1943, s. 25-28)
 - R. Meyer-Heiselberg: [Haderslev Læreres Skole i København](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1947, s. 16-26)
 - [Erindringer fra Haderslev Læreres Skole 1882-1886](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1948, s. 47-50)
- Carsten Petersen: [Da vi gamle gik i skole](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1940, s. 7-18)

- M. Michelsen: [Vor sommerudflugt i 1890](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1953, s. 45-48)

1895-1920: Johanneum

- H. P. Hansen: [Mere end en drøm?](#) Lidt om et par Studenterture til Haderslev i halvfemserne (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1941, s. 34-37)
- P. A. Callø: [Hvorfor jeg kom på Haderslev Latinskole, og hvorledes jeg kom derfra](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1935, s. 24-32)
- M. Michelsen: [Mathematisk Geografi](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1949, s. 35-38)
- Holger Andersen: [Olympia. Træk af dets Historie og Indtryk fra et Besøg](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1935, s. 7-23)
- Annette Højen Sørensen, Helge Wiingaard: [Holger Andersen: Danish Diplomat, Minority Expert, Philhellene and the Collection of Antiquities at Haderslev Cathedral School](#) (Proceedings of the Danish Institute at Athens X, 2021, s. 277-310)
- Annette Højen Sørensen, Helge Wiingaard: [Holger Andersen og Haderslev Katedralskoles Antiksamling](#) (Sønderjyske Årbøger 2023, s. 71-96)
- Andreas Thomsen: [En latinskoledreng ser tilbage - Minder fra min skoletid på Haderslev Latinskole fra 1902-1909](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1963, s. 16-24)
- Henrik Lund: [Spredte træk fra en fjern skoletid](#) (Hundrede års skoleminder, Haderslev-Samfundets årsskrift, 1965-66, s. 47-49)
- Helge Wiingaard: *Den sidste sommer - Livet på Haderslev Johanneum i året 1913* (Langs fjord og dam, 2013, s. 13-22)
- Aage Thade Petersen: [Spredte indtryk fra min tyske skoletid](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1952, s. 31-33)
- Dr. Lorenzen: [Mindeord over faldne skolekammerater 1914-1918](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1939, s. 43-47)
- Aage Chr. Henningsen: [Skoleminder og andre minder fra 1. Verdenskrig til foråret 1920](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1967-68, s. 29-32)

1920-1937: Rektor Mortensens skole

- [Haderslev Katedralskole og Genforeningen](#)
- P. A. Callø: [Tale ved afstemningsfesten 1960 på Haderslev Katedralskole](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1959, s. 21-28)
- Karl Mortensen: [Da Skolen begyndte](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1934, s. 7-14)
- Marius Ottosen: [Smaaerindringer fra de første Aar](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1936, s. 23-28)
- [Teateropførelser på skolen 1929-37](#)
- Helge Wiingaard: [Lektor M. Ottosen](#) (Langs fjord og dam, 2020, s. 59-72)
- Maren Skadhauge: [Et spring fra tysk til dansk skole](#) (Hundrede års skoleminder, Haderslev-Samfundets årsskrift, 1965-66, s. 49-51)
- Gustav Tolderlund-Hansen: [Fra min ungdom i "andebyen"](#) (Hundrede års skoleminder, Haderslev-Samfundets årsskrift, 1965-66, s. 51-53)
- Gunnar Hansen: [En realist ser tilbage](#) (Hundrede års skoleminder, Haderslev-Samfundets årsskrift, 1965-66, s. 54-55)
- Knud Olrik: [Haderslev Katedralskoles Teaterhistorie](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1937, s. 39-42)
- Kamma Svensson: [Dengang skete der noget i den lille by](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1932, s. 28-30)
- Svend Brodersen: [Studentertale 1924](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1936, s. 40-41)
- Gustav Hansen: [Studentertale 1936](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1936, s. 41-42)
- Heinrich Reincke: [Et lille tilbageblik](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1935, s. 55-59)
- Olav Christensen (red.): [Uddrag af V.S. Lauritsens erindringer](#) (Haderslev-Samfundets årsskrift, 1975-77, s. 5-27)
- [Lektor Reincke in memoriam](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1950, s. 49-58)
- [Mindeord om rektor Karl Mortensen](#) (Haderslev-Samfundets Aarsskrift, 1942, s. 7-11)
- [Film om livet på skolen 1937](#) (varighed: 21:09 min.)

1937-1948: I nazismens og besættelsens skygge

- [Teateropførelser på skolen 1937-48](#)
- Knud Olrik, Henry Karlsson: [Sytten år af Katedralskolens teaterhistorie](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1954, s. 61-65)
- A. Egeberg Jensen: [Teknik og Kultur](#), Afslutningsfesten 1939 (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1939, s. 47-50)
- Helge Wiingaard: [Brug du os hvor du kan](#) (Langs Fjord og Dam, 2023, s. 85-94)
- A. Egeberg Jensen: [Dimissionstale 1940](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1940, s. 44-46)
- [To mærkedage](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1940, s. 47-53)
- A. Egeberg Jensen: [Dimissionstale 1941](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1941, s. 43-46)
- K. Seeberg: [Vidar 1939](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1939, s. 62)
- Oluf Callesen: [Studentertale ved afslutningen den 22. juni 1941](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1941, s. 46-47)
- [Rektor N. H. Jacobsens tiltrædelse, aug. 1941](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1941, s. 53-55)
- [Film om studenterne 1943](#) (varighed: 6:13 min.)
- N.H. Jacobsen: [Dimissionstale 1943](#). Svend Madsen: [Studentertale ved afslutningsfesten 22. juni 1943](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1943, s. 75-79)
- A. Svensson: [Omkring 29. August 1943](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1946, s. 30-42)
- N.H. Jacobsen: [Dimissionstale 1944](#). Kaj Rørbo: [Studentertale ved afslutningen 23. juni 1944](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1944, s. 48-43)
- J.E. Schau m.fl.: [Skolen og modstandsbevægelsen](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1945, s. 30-35)
- H. Haar: [Sabotage](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1945, s. 36-38)
- Rich. Meyer Heiselberg: [Midt i Gåskærgade](#) (Hundrede års skoleminder, Haderslev-Samfundets årsskrift, 1965-66, s. 56-59)
- Rich. Meyer Heiselberg: [Deportation](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1945, s. 39-46)
- Peter Seeberg: [Tre rektorer](#) (Hundrede års skoleminder, Haderslev-Samfundets årsskrift, 1965-66, s. 59-61)
- [Frihedskampens ofre - ni nekrologer](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1945, s. 47-56)
- H.O. Thulstrup: [Vidar gennem 25 aar](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1945, s. 62-65)
- [Haderslev-Samfundets Kronik 1945](#) [uafsluttet] (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1945, s. 66-74)
- [Lektor Anders Diemer in memoriam](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1946, s. 43-45)
- [Haderslev-Samfundets Kronik 1947](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1947, s. 40-49)
- [Vidar 1947](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1947, s. 59-60)
- Mogens Norn: [Vesterskoven og Østerskoven](#) (Haderslev-Samfundets årsskrift, 1975-77, s. 45-48)
- Egon Hansen: [Vi husvilde](#) (Hundrede års skoleminder, Haderslev-Samfundets årsskrift, 1965-66, s. 62)

1948-1963: Vendepunkter

- Anker Lassen: [Lejrskole og andet](#) (Hundrede års skoleminder, Haderslev-Samfundets årsskrift, 1965-66, s. 63-64)
- M. Kloch: [Elev i Haderslev Katedralskole fra 1952 til 1959](#) (Hundrede års skoleminder, Haderslev-Samfundets årsskrift, 1965-66, s. 64-66)
- Ina Steincke: [Vi talte ikke samme sprog](#) (Hundrede års skoleminder, Haderslev-Samfundets årsskrift, 1965-66, s. 66-68)
- Henrik Fangel: [Spredte træk fra min skoletid på Haderslev Katedralskole](#) (Hundrede års skoleminder, Haderslev-Samfundets årsskrift, 1965-66, s. 68-71)
- M. Favrholt: [Braine og Haderslev](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1973-74, s. 54-69)
- M. Favrholt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1948](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1948, s. 72-79)
- M. Favrholt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1949](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1949, s. 45-55)

- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1950](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1950, s. 59-65)
- [Film om skolens liv udenfor timerne ca. 1950](#) (varighed: 9:32 min.)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1951](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1951, s. 41-48)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1952](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1952, s. 34-42)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1953](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1953, s. 49-56)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1954](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1954, s. 73-81)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundet gennem 25 år](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1955, s. 43-46)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1955](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1955, s. 53-59)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1956](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1956, s. 24-32)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1957](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1957, s. 51-62)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1958](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1958, s. 50-59)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1959](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1959, s. 29-38)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1960](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1960, s. 41-48)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1961-62](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1961-62, s. 36-49)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1963](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1963, s. 33-41)
- [Vidar 1948](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1948, s. 91-92)
- [Vidar 1954](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1954, s. 91-92)
- [Vidar 1959](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1959, s. 45-47)
- [Vidar 1960](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1960, s. 53-55)
- [Vidar 1961-62](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1961-62, s. 60-62)
- [Film om studenterne 1955](#) (varighed: 4:44 min.)
- [Teateropførelser på skolen 1948-63](#)

1963-1980: 'Vor ny skole'

- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1964](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1964, s. 34-39)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1965-66](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1965-66, s. 76-82)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1967-68](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1967-68, s. 70-97)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1969-72](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1969-72, s. 94-106)
- M. Favrhøldt: [Haderslev-Samfundets Kronik 1973-74](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1973-74, s. 70-79)
- M. Favrhøldt m.fl.: [Haderslev-Samfundets Kronik 1975-77](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1975-77, s. 62-71)
- [Vidar 1963](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1963, s. 50-51)
- [Vidar 1964](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1964, s. 40-41)
- [Vidar 1965/66 og 1966/67](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1965-66, s. 99-100)
- [Vidar 1967-68](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1967-68, s. 97-98)
- [Teateropførelser på skolen 1963-80](#)
- [Film om skolens nyere historie, spec. opførelsen af den nuværende skolebygning 1967](#) (varighed: 18:01 min.)
- [Film om skolekomedie 1965](#) (varighed: 3:03 min.)

1980-2003: Pædagogiske udfordringer

- [Musicals på skolen 1980-2003](#)

2003-2017: Læring og globalisering

- [Musicals på skolen 2003-2022](#)

Kilder og litteratur

- M. Favrholt: [Haderslev latinskoles historie 1567-1967](#) (Skrifter, udgivne af Historisk Samfund for Sønderjylland. Nr. 36, 1966)
- Helge Wiingaard: [Patriae et literis - Haderslev Katedralskole gennem 450 år](#) (Haderslev Katedralskole, Historisk Arkiv for Haderslev Kommune, 2017)
- M. Favrholt: [Haderslev Katedralskoles elever og lærere 1920-1970](#) (1970)
- [Aus der Geschichte des Haderslebener Johanneums](#). Mitarb.: Thomas Achelis u.a. Leipzig 1921 (Quellen und Forschungen zur Geschichte Schleswig-Holsteins, bd. 8)
- M. Favrholt: [Haderslev Katedralskoles Bibliotek](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1963, s. 3-15)
- Helge Wiingaard: [101 bogportrætter - perler fra Haderslev Katedralskoles Bibliotek](#) (2024)
- Olav Christensen: [Litteratur om Haderslev Katedralskole I](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1948, s. 51-64)
- Olav Christensen: [Litteratur om Haderslev Katedralskole II](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1950, s. 42-48)
- Olav Christensen: [Haderslev-Samfundets Årsskrift gennem 25 år med fortegnelse over indholdet](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1958, s. 39-49)
- Olav Christensen: [Haderslev-Samfundets Årsskrift 1959-1977 år med fortegnelse over indholdet](#) (Haderslev-Samfundets Årsskrift, 1975-77, s. 56-61)

History of Haderslev Cathedral School

- [History of Haderslev Cathedral School](#)
- [History of Haderslev Cathedral School Library](#)

Geschichte der Haderslebener Domschule

- [Geschichte der Haderslebener Domschule](#)